

SPRAWOZDANIE

z realizacji

Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami

dla Miasta i Gminy Góra Kalwaria

za okres 2 lat – od 2024 r. do 2025 r.

Gmina Góra Kalwaria, listopad 2025 r.

Zgodnie z art.87 *Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* z dnia 23 lipca 2003 r. (Dz. U. z 2024 r., poz. 1292) Gmina Góra Kalwaria posiada opracowany „Gminny Program Opieki Nad Zabytkami na lata 2022 - 2025”, który został przyjęty Uchwałą Nr LXV/601/2022 Rady Miejskiej Góry Kalwarii z dnia 23 lutego 2022 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. 2022 r., poz. 2340).

Dla realizacji „Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami” Miasta i Gminy Góra Kalwaria określono trzy podstawowe priorytety:

Priorytet I: rewaloryzacja dziedzictwa kulturowego jako element rozwoju społeczno – gospodarczego gminy

Priorytet II: badanie i dokumentacja dziedzictwa kulturowego oraz promocja i edukacja służąca budowaniu tożsamości lokalnej

Priorytet III: ochrona i świadome kształtowanie krajobrazu kulturowego

W w/w wymienionych priorytetach wytyczono kierunki działań i na tej podstawie wyodrębniono poszczególne zadania. W okresie od 01.01.2024 r. do 31.10.2025 r., w ramach poszczególnych priorytetów, zrealizowano poniższe zadania.

Ad. Priorytet I – rewaloryzacja dziedzictwa kulturowego jako element rozwoju społeczno – gospodarczego gminy:

1. Przeprowadzono prace konserwatorskie na Zamku w Czersku (II Etapy);
2. Kontynuowano prace remontowe budynku Ratusza w Górze Kalwarii;
3. Gmina opracowała ekspertyzę, program prac konserwatorskich oraz program funkcjonalno – użytkowy dotyczący zadania: „Remont wieży bramnej Zamku Książąt Mazowieckich w Czersku”.
4. Kontynuowano współpracę z Urzędem Marszałkowskim Województwa Mazowieckiego w sprawie lokalizacji Muzeum Szkuły Czerskiej. Została nabyta działka w Czersku pod budowę muzeum przez Województwo Mazowieckie. Prowadzono prace planistyczne w celu umożliwienia realizacji przedmiotowej inwestycji w oparciu o zmienione zapisy „*Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego*” oraz zapewnienie odpowiednich zapisów w projekcie planu ogólnego. Podjęto również uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Czersk – Muzeum Szkuły Czerskiej i Urzecza Wisły.
5. Prace konserwatorskie, restauratorskie, roboty budowlane przy XVIII-wiecznym Kościele p.w. Podwyższenia Krzyża.

Ad. Priorytet II – badanie i dokumentacja dziedzictwa kulturowego oraz promocja i edukacja służąca budowaniu tożsamości lokalnej.

1. Uchwalono miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla terenów, na których występują obiekty zabytkowe i/lub stanowiska archeologiczne tj.:
 - a) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu miasta Góra Kalwaria – rejon ul. Lipkowskiej cz. I;

- b) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu miasta Góra Kalwaria teren pomiędzy ulicami Rybie i Zakalwaria cz. II;
 - c) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu miasta Góra Kalwaria - rejon ul. Papczyńskiego cz. II;
 - d) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu miasta Góra Kalwaria - osiedle Kilińskiego cz. B.
2. Podjęto Uchwałę w sprawie przyznania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w Gminnej Ewidencji Zabytków.
3. Uchwalono Gminny Program Rewitalizacji.
4. Zorganizowano i wspierano wiele imprez o charakterze plenerowym. Do najważniejszych należy zaliczyć:
- „Europejskie Dni Dziedzictwa” (Zamek w Czersku),
 - „Turnieje Rycerskie w Czersku” (Zamek w Czersku),
 - „Misterium Męki Pańskiej” na ulicach miasta Góra Kalwaria,
 - pikniki archeologiczne,
 - „Żywe Lekcje Historii” – cykl teatralnych wykładów na dziedzińcu Zamku Książąt Mazowieckich w Czersku,
 - Zielone Świątki na Urzeczcu,
 - „Historia Viva” – cykl pokazów i warsztatów prowadzonych przez rekonstruktorów,
 - piknik rodzinny „Śladami Średniowiecza” (Zamek w Czersku),
 - Bieg Królowej Bony,
 - Jazzamek,
 - Majówka na Zamku.

Ad. Priorytet III – ochrona i świadome kształtowanie krajobrazu kulturowego

1. Prowadzono monitoring oraz weryfikację obiektów ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków.
2. Kontynuowano bieżącą współpracę z Mazowieckim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, i Towarzystwem Opieki nad Zabytkami Oddział w Czersku (TONZ).
3. W ramach prac inwestycyjnych:
- kontynuowano prace związane z uporządkowaniem skarpy wiślanej.